

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă

judecători –Liliana Catan și Iurie Diaconu

cu participarea:

procurorului – Nicolae Suvac

avocatului – Vasilisa Zaporozjan

a judecat în ședință publică recursul declarat de către avocatul Leonid Chirtoacă împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014 cu privire la aplicarea amenzii judiciare în mărime de 10 unități convenționale – 200 lei, în privința acestuia.

Procedura de citare a fost executată.

Recurentul Leonid Chirtoacă a solicitat prin cerere scrisă examinarea recursului în lipsa sa.

Avocatul și procurorul au solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, avocatul Leonid Chirtoacă a fost sancționat cu amenda judiciară în mărime de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 200 lei.

1.1. Instanța și-a argumentat soluția prin aceea, că avocatul Leonid Chirtoacă fiind prezent în ședința instanței de recurs la examinarea recursului declarat asupra încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20.07.2005 privind măsura de reprimare - arestul în privința lui Calinin Nikon, cunoscând despre faptul că potrivit prevederilor art.61 alin.(1) Legii cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002 avocatul este obligat să poarte robă în fața instanțelor judecătorești, repetat nu s-a conformat cerințelor instanței, motivînd prin faptul că nu are condiții în incinta Curții de Apel Chișinău unde poate să se îmbrace.

Prin urmare, avocatul Leonid Chirtoacă anterior în altă ședință fiind solicitat de a se prezenta în ținuta obligatorie, nu s-a conformat cerințelor legii prin care a manifestat lipsa de respect față de instanță.

Mai mult decît atît, instanța a acordat posibilitate avocatului Leonid Chirtoacă de a se conforma cerințelor, oferindu-i posibilitate de a îmbrăca roba în sala de judecată.

Potrivit prevederilor art.201 Cod de procedură penală *instanța de judecată poate aplica sancțiunea cu amendă participanților la proces pentru manifestarea lipsei de respect față de judecată și tulburarea ordinii în ședința de judecată, precum și pentru acțiuni care denotă desconsiderare vădită față de judecată.*

Astfel, potrivit prevederilor art.201 alin.(4) pct.1 Cod de procedură penală, se sancționează cu amendă judiciară următoarele abateri și anume neîndeplinirea de către orice persoană prezentă la ședința de judecată a măsurilor luate de către președintele ședinței în conformitate cu cerințele art.334 Cod de procedură penală.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată avocatul Leonid Chirtoacă a atacat-o cu recurs, în care solicită casarea acesteia, invocînd că:

- președintele completului, judecătorul Iurie Iordan, contrar art.447 alin.2 CPP, fără a verifica identitatea părților, a mandatului de reprezentare, fără a anunța cauza în care a fost declarat recursul, numele și prenumele judecătorilor completului de judecată, procurorului, avocatului, fără a verifica prezența inculpatului și dacă nu au fost formulate cereri sau demersuri, s-a adresat către subsemnat cu întrebarea unde este roba și dacă cunoaște prevederile art.61 din Legea cu privire la avocatură;

- deoarece roba nu putea fi îmbrăcată peste haina de iarnă, din cauza acestor circumstanțe nu a avut posibilitate să o îmbrace;

- conform art.55 din Legea cu privire la Procuratură, în exercițiul funcției, procurorul este obligat să aibă ținuta vestimentară prevăzută de lege, iar procurorul prezent în cauză deși era îmbrăcat la fel ca el în haină groasă de iarnă, observații și sancțiuni în adresa acestuia nu au fost aplicate.

3. Judecînd recursul pe baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Conform art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs hotărîrile penale pentru care legea prevede această cale de atac. Potrivit art. 201 alin. (8) Cod de procedură penală, încheierea instanței de judecată privind aplicarea amenzii judiciare poate fi atacată separat cu recurs.*

În corespundere cu art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanță, inclusiv și în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 201 alin. (4), pct.1) Cod de procedură penală, „*amenda judiciară este o sancțiune bănească aplicată de către instanța de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului penal. Se sancționează cu amendă judiciară neîndeplinirea de către orice persoană prezentă la ședința de judecată a măsurilor luate de către președintele ședinței în conformitate cu cerințele art.334*” .

Această prevedere legală ține de Titlul V, Capitolul III „Alte măsuri procesuale de constrângere” din Partea Generală a Codului de procedură penală.

Astfel, art. 197 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează: *în cazurile prevăzute de prezentul cod, organul de urmărire penală sau instanța de judecată este în drept să aplice față de partea vătămată, martor, precum și față de alte persoane participante la proces următoarele măsuri procesuale de constrângere:*

1) *obligarea de a se prezenta;*

2) *aducerea silită;*

3) *amenda judiciară (se aplică doar de către instanță).*

Conform art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală , *Președintele ședinței anunță cauza în care a fost declarat recurs, apoi anunță numele și prenumele judecătorilor completului de judecată, ale procurorului, avocaților, precum și ale interpretului, traducătorului, dacă aceștia participă, și verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare.*

Potrivit art.334(1) Cod de procedură penală, *președintele ședinței de judecată veghează asupra menținerii ordinii și solemnității ședinței, fiind în drept de a lua măsurile necesare în acest scop.*

De asemenea, potrivit prevederilor art.334(3) Cod de procedură penală, *dacă procurorul sau avocatul încalcă ordinea ședinței de judecată și nu se supun dispozițiilor președintelui ședinței, ei pot fi sancționați cu amendă judiciară și despre comportamentul lor sunt informați Procurorul General, respectiv Uniunea Avocaților și ministrul justiției.*

Colegiul, reieșind din cele menționate și din motivele recursului, ajunge la concluzia că instanța de apel, contrar art.447 alin. (2) Cod de procedură penală, a aplicat amenda judiciară avocatului, nefiind declanșat nemijlocit procesul pe cauză, ci înafara lui.

Examinînd recursurile asupra încheierilor privind aplicarea măsurilor preventive ca instanță de recurs, în cadrul examinării căruia nu se duce un proces verbal al ședinței de judecată și nu se utilizează mijloacele de înregistrare audio și/sau video, ori alte mijloace tehnice pentru înregistrarea ședinței de judecată, categoria respectivă de cauze fiind examinate în ședință închisă, motivele recursului în acest sens nu pot fi verificate, urmînd ca încălcările pretinse să fie interpretate în favoarea recurentului.

La baza încheierii privind sancționarea avocatului, Instanța de Apel reține prevederile art. 201 Cod de procedură penală și anume, că *instanța de judecată poate*

aplica sancțiunea cu amendă participanților la proces pentru manifestarea lipsei de respect față de judecată și tulburarea ordinii în ședința de judecată, precum și pentru acțiuni care denotă desconsiderare vădită față de judecată, or în viziunea Colegiului penal, prezentarea în fața instanței a avocatului pînă la începerea nemijlocită a procesului în lipsa robei nu poate fi considerată manifestare a lipsei de respect față de judecată sau acțiune care denotă desconsiderare vădită față de judecată.

Împrejurările nominalizate denotă cu certitudine, că încheierea atacată nu cuprinde motivele prevăzute de lege pe care se bazează soluția, adică este una neîntemeiată și că recursul declarat este fondat.

Cît ține de alte motive invocate în recurs și anume, referitor la lipsa condițiilor în incinta Curții de Apel Chișinău pentru schimbarea vestimentației speciale a avocaților (lăsarea hainelor de iarnă și îmbrăcarea robelor), cît și discriminarea prin acest fapt a avocaților față de procurori, Colegiul nu se v-a expune, aceasta nefiind prerogativa judecătorilor care examinează cauza.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța îl admite, casînd hotărîrea integral, în cazul în care ea este neîntemeiată și dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului .

Prin urmare, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii atacate și încetarea procesului.

4. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 447 - 449 alin. (1) pct. 2) lit. „a” Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE:

Admite recursul declarat de către avocatul Leonid Chirtoacă, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, cu privire la aplicarea amenzii judiciare în mărime de 10 unități convenționale, în privința acestuia și dispune încetarea procedurii pe cauză.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 04 iunie 2014.

Președinte

Nicoale Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu